

Lapok és pártok

A magyar napi- és hetilapok olvasótáborának politikai irányultságáról

Választási kampány idején különösen fontos, hogy a média hitelesen és elfogulatlanul számoljon be a politikai eseményekről. Sokan vannak azonban azon a véleményen, hogy a sajtóorgánumok nem igazán függetlenek; különösen a nyomtatott sajtó termékeit szokás pártokhoz, politikai táborokhoz sorolni. Hogy ez valóban így van-e, azt elsősorban az újságok tartalomelemzése mutatná meg, de fontos aspektusa a kérdésnek, hogy a napi- és hetilapok olvasótáborában hogyan oszlik meg pártpreferencia szerint. Ha egy újságot elsősorban jobboldali, egy másikat baloldali-liberális szavazók olvasnak, akkor ez feltehetően nem független az újság politikai „arculatától”.

A Medián Közvélemény- és Piackutató Intézet havi rendszerességgel készülő omnibusz-vizsgálataiban a lakosság médiafogyasztási szokásait is vizsgálja. A 2001-ben végzett felméréseket összesítve olyan nagy adatbázishoz jutunk, amely még a viszonylag kis olvasottságú lapok esetében is lehetővé teszi olvasóik pártpreferenciájának vizsgálatát.

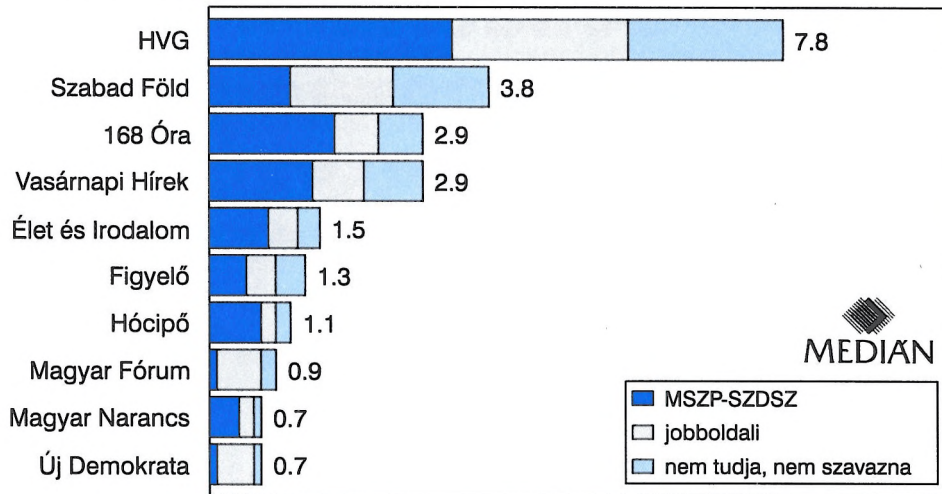
A napilapok közül a *Napi Blikkre* mondta a legtöbb válaszadó (12,7 százalék), hogy hetente többször is olvassa, de kiemelkedik a mezőnyből a *Népszabadság* is, amelyet minden tizedik polgár olvas rendszeresen. A harmadik legolvasottabb újság a főleg Budapesten, ingyenesen terjesztett *Metró*, a negyedik a *Mai Lap*, majd a 2–3 százalékos olvasottságú országos politikai napilapok és az egy százalék körüli gazdasági napilapok következnek a sorban. Ami az olvasók pártpreferenciáját illeti a két bulvárlap – a *Blikk* és a *Mai Lap* – olvasói között találjuk a legtöbb olyan szavazót, akinek nincs kedvenc pártja: a két lap olvasóinak 39 százaléka van ebbe a csoportban – nagyjából az országos átlagnak megfelelően – míg a többi napilap olvasóinak csak harmada-negyede

A vizsgált hetilapokat olvasók között az átlagosnál kisebb a választástól távol maradni szándékozó és a bizonytalan polgárok aránya.

tartozik a „bizonytalanok” közé. Az egyes lapok közönségén belül a jobboldali és a baloldali szavazók arányát vizsgálva, elsősorban a politikai napilapok tűnnek „pártosnak” – különösen a *Magyar Nemzet* és a *Népszabadság*. Az előbbi olvasótáborában csaknem háromszor annyian szavaznának a jobboldali pártokra (Fidesz, MDF, MIÉP, FKGP), mint az MSZP-re vagy SZDSZ-re, míg az utóbbi esetében a baloldali és liberális szavazók vannak hasonló többségben. „Balliberális dominancia” jellemző a *Népszavára* és a *Magyar Hírlapra* is, ám kisebb mértékben – a *Népszavát* kétszer, a *Hírlapot* másfélszer annyian olvassák ebből a politikai táborból – a többi lap esetében az arányok kiegyenlítettek.

A hetilapok közül csak azokat elemeztük, amelyek kifejezetten közéleti témájúak, így olvasói feltehetően az átlagosnál jobban érdeklőd-

A hetilapokat rendszeresen* olvasók összetétele pártpreferencia szerint
2001-es éves adatok, százalékban

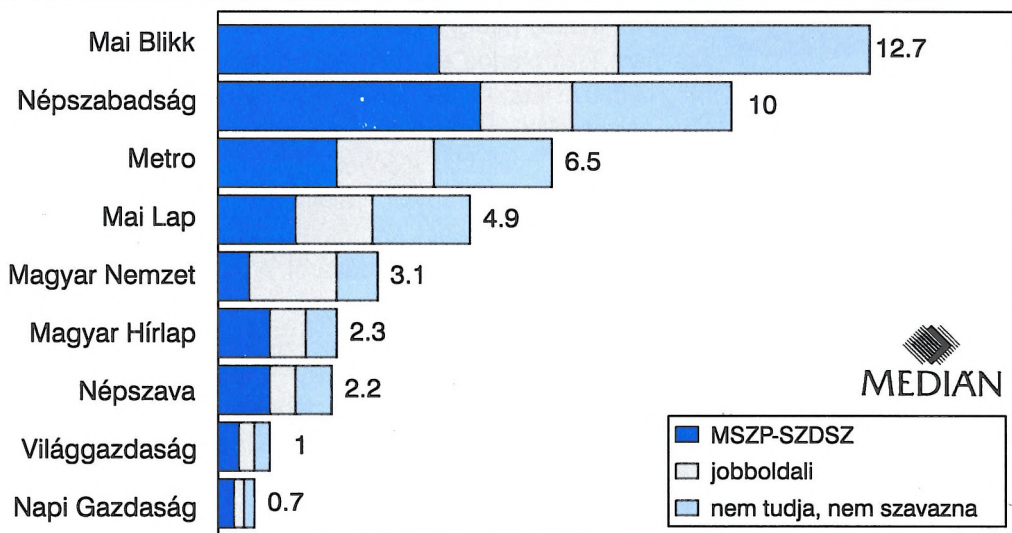
*Havonta többször

nek a politika iránt. Ezek után nem lehet meglepő, hogy a vizsgált hetilapokat olvasók között az átlagosnál kisebb a választástól távol maradni szándékozó és a bizonytalan polgárok aránya. A legnagyobb olvasottságú HVG kicsit balra, a második Szabad Föld kicsit jobbra húz – legalábbis ami az olvasók pártpreferenciáját illeti. A kevesebb rendszeres olvasóval rendelkező hetilapok közül a Figyelő tűnik még ke-

vésbé „pártosnak”, a középmezőnyhöz tartozó lapok (168 Óra, Vasárnapi Hírek, Élet és Irodalom, Hócipő) olvasói között viszont két-háromszoros többségben vannak az MSZP és az SZDSZ hívei, míg az Új Demokratát és Magyar Fórumot szinte kizárólag jobboldali szavazók olvassák.

A szerző kutató,
Medián Közvélemény- és Piackutató Intézet

Az országos napilapokat rendszeresen* olvasók összetétele pártpreferencia szerint
2001-es éves adatok, százalékban

*Hetente többször